

Pääluokka 32**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Hallinto****Valtuus**

Liikenne- ja viestintäministeriö oikeutetaan solmimaan VR-Yhtymä Oy:n kanssa vuosille 2021—2030 enintään 40 000 000 euron sopimus, jonka perusteella VR-Yhtymä Oy hankkii uuden yöjunarungon vaunukaluston yöjunaliikenteen palvelutason parantamiseksi.

Selvitysosa: Kestävä matkailu 2030 -ohjelman mukaisesti liikenne- ja viestintäministeriö korottaa yöliikenteen palvelutasoa VR:n kanssa neuvoteltavassa enintään yhdeksänvuotisessa henkilöjunaliikenteen ostosopimuksessa vuoden 2022 alusta siten, että VR käynnistää vuoden 2021 aikana yhden uuden yöjunarungon vaunukaluston hankinnan. Kyseessä olisi yhdeksän makuuvaunun ja kahdeksan autovaunun kokonaisuus.

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 833 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 80 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa. Määrärahaa saa käyttää sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 80 000 euroa EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavaan jatkuvan oppimisen uudistukseen ja 80 000 euroa siirtona momentilta 32.01.08 kemikaaliturvallisuuslain soveltamisalan laajentumisen siirtymisestä vuodelle 2022 sekä vähennyksenä 775 000 euroa siirtona momentille 32.01.03 monialaisten palvelujen tukirakenteeseen, 100 000 euroa siirtona momentille 32.01.06 harmaan talouden torjuntaohjelman rahoitukseen, 82 000 euroa siirtona momentille 26.01.01 Suomen jäsenyyteen IAEA:n hallintoneuvostossa vuosina 2021—2024 ja 36 000 euroa siirtona momentille 23.01.01 laajennetun hankintatuen tehtäviin.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavasta jatkuvan oppimisen uudistukseen liittyvästä ammattibarometrin kehittämisestä ja ohjauksen vahvistamisesta. Ohjauksen avulla tuetaan koulutusvalintoja, jotka lisäävät vihreän siirtymän ja digitaalisia taitoja. EU:n elpymisväline voidaan ottaa käyttöön, kun neuvoston päätös Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä on hyväksytty kaikissa jäsenvaltioissa niiden valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti ja päätös on sen jälkeen tullut voimaan.

2021 III lisätalousarvio	–833 000
2021 talousarvio	38 668 000
2020 tilinpäätös	37 137 000
2019 tilinpäätös	33 700 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 239 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 220 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen (RRF pilari3) ja 60 000 euroa Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa. Määrärahaa saa käyttää sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 220 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen ja 60 000 euroa Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti, 60 000 euroa lajisuojelun lupatehtävään, 80 000 euroa jätelain tuottajavastuun valvontaan ja raportointiin, 40 000 rakennusperinnön suojelulakiin liittyviin tehtäviin, 775 000 euroa siirtana momentilta 32.01.01 monialaisten palvelujen tukirakenteeseen, 220 000 euroa siirtana momentilta 32.30.51 Perhevapailta töihin -hankkeen rahoitukseen, 210 000 euroa siirtana momentilta 32.01.03 työllisyyden kuntakokeilujen asiakastukeen, 105 000 euroa siirtana momentilta 30.40.22 joutoalueiden metsitystuen hallinnointiin sekä vähennyksenä 81 000 euroa omakustannusperiaatteen toteuttamiseen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa ja 450 000 euroa pk-yritysten rekrytointitukikokeilun aloituksen siirtymisestä vuoteen 2022.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavista jatkuvan oppimisen uudistukseen liittyvästä palvelujärjestelmän uudistamisesta ja ohjaus- ja validointitoiminnasta sekä Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamisesta. Jatkuvan oppimisen uudistuksella tuetaan koulutusvalintoja, jotka lisäävät vihreän siirtymän ja digitaalisia taitoja. Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistaminen tukee digitalisaatiotavoitetta, kun Ohjaamoiden yhteydessä kehitetään digitaalista verkko-ohjausta sekä mielen hyvinvoinnin tuen sähköisiä alustoja. EU:n elpymisväline voidaan ottaa käyttöön, kun neuvoston päätös Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä on hyväksytty kaikissa jäsenvaltioissa niiden valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti ja päätös on sen jälkeen tullut voimaan.

2021 III lisätalousarvio	1 239 000
2021 talousarvio	185 801 000
2020 tilinpäätös	187 350 000
2019 tilinpäätös	173 223 000

03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 045 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 8 000 000 euroa pohjoismaisen työvoimapalvelumallin lähien henkilöstön rekrytoinnin aikaistamiseen ja 1 255 000 euroa siirtana momentilta 32.30.51 TE-toimistojen aulapalveluihin sekä vähennyksenä 210 000 euroa siirtana momentille 32.01.02 työllisyyden kuntakokeilujen asiakastukeen.

2021 III lisätalousarvio	9 045 000
2021 talousarvio	209 411 000
2020 tilinpäätös	243 137 000
2019 tilinpäätös	185 853 000

04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 483 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentin määrärahaa saa käyttää myös GTK International Oy:n osakepääoman ja muun oman pääoman maksamiseen.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle kolmanteen lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi Geologian tutkimuskeskuksesta annetun lain (167/2011) muuttamisesta siten, että Geologian tutkimuskeskus voi keskittää Geologian tutkimuskeskukselle kansainvälisiä asiantuntijapalveluita koskevan hallinnan perustettavalle uudelle osakeyhtiölle. GTK International Oy on valtion kokonaan omistama yhtiö, jonka omistajaohjauksesta ja osakkeiden hallinnoinnista vastaa työ- ja elinkeinoministeriö.

Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 500 000 euroa perustettavan GTK International Oy:n osakepääoman ja muun oman pääoman maksamiseen ja vähennyksenä 17 000 euroa omakustannuseriaatteen toteuttamiseen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa.

2021 III lisätalousarvio	483 000
2021 talousarvio	32 864 000
2020 tilinpäätös	34 386 000
2019 tilinpäätös	32 248 000

05. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 760 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 60 000 euroa kiinteistö- ja rakentamisalan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelmaan (RRF pilari1), 300 000 euroa luovien alojen rakennetukseen (RRF pilari3), 3 000 000 euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3), 200 000 euroa teollisuuden uudistumisen ja palveluviennin kasvattamiseen (RRF pilari3) ja 200 000 euroa terveys- ja hyvinvointiosaamiseen sekä -teknologioihin (RRF pilari3). Määrärahaa saa käyttää sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Selvitysosa: Lisäyksestä 200 000 euroa aiheutuu teollisuuden vähähiilisyyttä, kiertotaloutta ja digitaalista uudistumista sekä teollisen palveluviennin kasvattamista tukevasta ohjelmasta, 200 000 euroa terveys- ja hyvinvointiosaamisen ja -teknologian tukemisesta, 300 000 euroa luovien alojen rakennetuen toimeenpanosta, 60 000 euroa kiinteistö- ja rakentamisalan vähähiilisten ratkaisujen tuesta, 3 000 000 euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemisesta elpymis- ja

palautumissuunnitelman mukaisesti ja 5 000 000 euroa kansainvälisen matkailun markkinointi- ja myyntitoimenpiteistä.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu EU:n elpymisvälineellä rahoitettavista kokonaisuuksista, joista 3 600 000 euroa kohdentuu koronakriisistä kärsineille aloille ja kansainvälisen kasvun kärkiin sekä 60 000 euroa rakennuskannan ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentämiseen. Uudistukset edistävät elinkeinoelämän vihreää siirtymää ja digitalisaatiota sekä näihin liittyen globaalien markkinamahdollisuuksien hyödyntämistä. EU:n elpymisväline voidaan ottaa käyttöön, kun neuvoston päätös Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä on hyväksytty kaikissa jäsenvaltioissa niiden valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti ja päätös on sen jälkeen tullut voimaan.

2021 III lisätalousarvio	8 760 000
2021 talousarvio	101 504 000
2020 tilinpäätös	112 280 000
2019 tilinpäätös	97 474 000

06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 99 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kuluttajaneuvontaa koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla annetussa asetuksessa (720/2014) määritellyistä tehtävistä aiheutuvien kulujen korvaamiseen Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 100 000 euroa siirtona momentilta 32.01.01 harmaan talouden ohjelman mukaiseen data-analytiikan hyödyntämiseen korruption ja väärinkäytösten torjunnassa sekä vähennyksenä 1 000 euroa omakustannusperiaatteen toteuttamiseen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa.

2021 III lisätalousarvio	99 000
2021 talousarvio	18 361 000
2020 tilinpäätös	18 200 000
2019 tilinpäätös	15 268 000

07. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 900 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu yhtenäispatenttijärjestelmän voimaantulon siirtymisestä vuodelle 2022.

2021 III lisätalousarvio	-1 900 000
2021 talousarvio	9 157 000
2020 tilinpäätös	6 569 938
2019 tilinpäätös	4 079 907

08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 151 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 90 000 euroa konfliktimineraalien valvontaan liittyviin uusiin tehtäviin sekä vähennyksenä 1 000 euroa omakustannusperiaatteen toteuttamiseen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa ja 240 000 euroa kemikaaliturvallisuuslain soveltamisalan laajentumisen siirtymisestä vuodelle 2022, mistä 80 000 euroa on siirtoa momentille 32.01.01.

2021 III lisätalousarvio	-151 000
2021 talousarvio	21 857 000
2020 tilinpäätös	20 625 000
2019 tilinpäätös	19 404 000

09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 368 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi energian alkuperätakuista.

Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 80 000 euroa viraston tehtävien laajentumisesta EU:n lainsäädännön toimeenpanoon ja 300 000 euroa alkuperätakuurekisterin kehittämiseen sekä vähennyksenä 12 000 euroa omakustannusperiaatteen toteuttamiseen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa.

2021 III lisätalousarvio	368 000
2021 talousarvio	7 758 000
2020 tilinpäätös	7 029 000
2019 tilinpäätös	6 839 000

10. Digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 510 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) digitalisaatiota edistävien tietojärjestelmä uudistusten ja digitaalisten palveluiden kehittämiseen, käyttöönottoon ja kehittämisen aikaiseen ylläpitoon

2) digitalisaatiohankkeiden toimeenpanon tukemiseen ja arviointiin

Määrärahaa saa käyttää myös henkilöstön palkkaamiseen.

Määrärahasta on varattu 2 400 000 euroa reaaliaikataloushankkeelle (RRF pilari2) ja 800 000 euroa edunsaajarekisterille (RRF pilari2) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa. Määrärahaa saa sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu digitalisaatiota edistävien tietojärjestelmä uudistusten ja digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Määrärahalla rahoitetaan keskeisiä digitaalisuutta edistäviä uudistuksia, joita toteutetaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tai yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa.

Momentin määrärahasta 3 200 000 euroa on EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavaa. Reaaliaikataloushankkeen tavoitteena on vauhdittaa datataloutta ja digitalisaatiokehitystä. Edunsaajarekisterillä tavoitellaan manuaalisista prosesseista luopumista ja digitaalisen turvallisuuden parantamista. Molempien hankkeiden tavoitteena on mahdollistaa siirtyminen digitaaliseen asiointiin, joka tukee samalla vihreää siirtymää asiointin siirtyessä käyntiasioinnista digitaalisiin palveluihin.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

TE-digi -hanke	3 000 000
Luvat ja valvonta -hanke	5 310 000
Reaaliaikatalous -hanke	2 400 000
Edunsaajarekisterin kehittäminen	800 000
Yhteensä	11 510 000

2021 III lisätalousarvio 11 510 000

40. Valtionavustus kestävää kasvu- ja politiikkaa edistäville toimijoille (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 110 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 110 000 euroa on siirtoa momentilta 32.30.51 Hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelmaan ja 3 000 000 euroa siirtoa momentilta 32.30.51 yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen rahoittamiseen.

2021 III lisätalousarvio	3 110 000
2021 talousarvio	6 291 000
2020 tilinpäätös	7 651 000
2019 tilinpäätös	5 959 000

49. Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu VTT:n osallistumisesta puolustus- ja turvallisuusalan ekosysteemin kehitystyöhön sekä rajapintoihin kytkeytyvän teknologisen osaamisohjan kehittämiseen.

2021 III lisätalousarvio	1 000 000
2021 talousarvio	109 303 000
2020 tilinpäätös	107 703 000
2019 tilinpäätös	94 403 000

51. Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös merimiespalveluihin, joiden rahoitus muodostuu merimiespalvelulain (447/2007) 6 §:ssä tarkoitettusta valtio-osuudesta ja lakkautettua lästimaksujärjestelmää vastaavasta maksuosuudesta.

Selvitysosa: Perustelujen täydentäminen aiheutuu rahoitusjärjestelmän selkeyttämisestä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	2 572 000
2020 tilinpäätös	2 446 962
2019 tilinpäätös	2 369 318

95. Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 75 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu toteutuneista oikeudenkäyntikuluista.

2021 III lisätalousarvio	75 000
2021 talousarvio	50 000
2020 tilinpäätös	120 000
2019 tilinpäätös	—

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 27 776 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2021 saa uusia rahoituspäätöksiä tehdä enintään 492 123 000 eurolla.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa ja valtuutta saa käyttää myös valtionavustuslain (688/2001), kiertotalouden ja kestävän vihreän kasvun edistämiseen myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1197/2020) sekä Euroopan komission asetuksen (EU 651/2014) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille myönnettävään kiertotalouden investointi- ja innovaatiotukeen.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 4 400 000 euroa ja valtuudesta 20 000 000 euroa materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierrätyksen edistämiseen (RRF pilari1). Määrärahaa saa käyttää ja myöntämispäätöksiä saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 427 000 euroa ja 1 940 000 euroa valtuudesta kiinteistö- ja rakentamisalan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelmaan (RRF pilari1). Määrärahaa saa käyttää ja myöntämispäätöksiä saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 2 175 000 euroa ja 12 000 000 euroa valtuudesta avainalojen vauhdittamiseen ja osaamiseen vahvistamiseen (RRF pilari2). Määrärahaa saa käyttää ja myöntämispäätöksiä saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 2 200 000 euroa ja 10 000 000 euroa valtuudesta innovatiivisten kasvuyritysten tukemiseen (RRF pilari2). Määrärahaa saa käyttää ja myöntämispäätöksiä saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että valtuudesta on varattu 40 000 000 euroa veturiyrittäjärahoitukseen (RRF pilari2). Myöntämispäätöksiä saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 374 000 euroa ja 1 700 000 valtuudesta luovien alojen rakennetukeen (RRF pilari3). Määrärahaa saa käyttää ja myöntämispäätöksiä saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Selvitysosa: Määrärahan 5 000 000 euron ja myöntämisvaltuuden 10 000 000 euron lisäys aiheutuu terveysalan kasvustrategian ja rokote-ekosysteemin tukemisesta.

Määrärahan 13 200 000 euron ja myöntämisvaltuuden 60 000 000 euron lisäys aiheutuu akkuarvoketjun tukemisesta.

Määrärahan 4 400 000 euron ja myöntämisvaltuuden 20 000 000 euron lisäys aiheutuu keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä edistävien investointien tukemisesta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti.

Määrärahan 4 375 000 euron ja myöntämisvaltuuden 62 000 000 euron lisäys aiheutuu tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan tehtävien investointien tukemisesta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti.

Määrärahan 427 000 euron ja myöntämisvaltuuden 1 940 000 euron lisäys aiheutuu kiinteistö- ja rakentamisalan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelmasta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti.

Määrärahan 374 000 euron ja myöntämisvaltuuden 1 700 000 euron lisäys aiheutuu luovien alojen rakennetuesta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti.

Momentin perustelujen täydennykset aiheutuvat EU:n elpymisvälineellä rahoitettavista kokonaisuuksista. Keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä edistäviä investointeja tukemalla tavoitellaan materiaalien uudelleenkäytön ja kierrätyksen lisäämisen kautta luonnonvarojen käytön vähentämistä. TKI-rahoituksen kokonaisuuden rahoitusta kohdennetaan hankkeisiin, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta sekä sopeutua siihen. Investoinnit ja uudistukset edistävät digitalisaatiota tukemalla osaamistason nostoa sekä uuden tiedon tuottamisen ja innovaatiotoiminnan kehitystä. Luovan talouden edistäminen liittyy pääosin digitalisaation edistämiseen pyrkien monipuolistamaan luovan työn tulosten hyödyntämistä ja parantamaan kulttuuri- ja luovan alan toimijoiden mahdollisuuksia kilpailla kansainvälisillä markkinoilla. Ilmasto-KIRADIGIN tuettaviksi valittavien toteutusten valintakriteereissä haitallisuus ympäristölle tai luonnon monimuotoisuudelle on poissulkeva ehto, hakijan tulee osoittaa haitattomuus ja ilmastonmuutoksen torjunnan ja sopeutumisen toteutuminen hankkeessa. Toteutusten tulee joko perustua todennettavissa olevaan vähähiilisyttä edistävään ratkaisuun tai tuottaa toimintamalleja ja työkaluja vähähiilisen talouden toteuttamiseksi ja osoittamiseksi. Digitalisaation, automaation ja mittaroinnin hyödyntämisellä rakennuksissa voidaan tehostaa energian käytön seurantaa, tehostaa energian käyttöä erityisesti korkean kulutuksen aikana ja vähentää energian käyttöä sekä siitä aiheutuvia päästöjä. EU:n elpymisväline voidaan ottaa käyttöön, kun neuvoston päätös Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä on hyväksytty kaikissa jäsenvaltioissa niiden valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti ja päätös on sen jälkeen tullut voimaan.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 27 776 000 euroa vuonna 2021, 52 186 000 euroa vuonna 2022, 36 623 000 euroa vuonna 2023, 21 751 000 euroa vuonna 2024 ja 17 305 000 euroa vuonna 2025.

2021 III lisätalousarvio	27 776 000
2021 talousarvio	516 318 000
2020 tilinpäätös	979 578 106
2019 tilinpäätös	245 020 942

46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 900 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että uusia rahoituspäätöksiä saa tehdä enintään 50 159 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuuden 19 409 000 euron lisäys aiheutuu uusien laivahankkeiden käynnistymisen mahdollistamisesta ja laivakohtaisen tuen enimmäismäärän nostamisesta 10 000 000 eurosta 15 000 000 euroon 1.1.2021 alkaen.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 4 900 000 euroa vuonna 2021, 4 759 000 euroa vuonna 2022, 3 000 000 euroa vuonna 2023, 2 750 000 euroa vuonna 2024, 3 000 000 euroa vuonna 2025 ja 1 000 000 euroa vuonna 2026.

2021 III lisätalousarvio	4 900 000
2021 talousarvio	15 685 000
2020 tilinpäätös	13 487 729
2019 tilinpäätös	10 000 000

30. Työllisyys ja yrittäjyys**30. Valtionavustus kunnille yksinyrittäjien tukemiseen (siirtomääräraha 2 v)**

Vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 168 928 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruutus aiheutuu ennakoitua pienemmästä yksinyrittäjien tuen käytöstä ensimmäisellä hakukierroksella ja on budjetoitu uudelleen momentille 32.40.43.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 III lisätalousarvio	—
2020 II lisätalousarvio	250 000 000

32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 190 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2011) mukaisesti kunnille tai kuntayhtymille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen myönnettävän valtionavustuksen maksamiseen.

Määräraha on varattu Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa. Määrärahaa saa käyttää sen jälkeen, kun Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annettu neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 on tullut voimaan.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentin määrärahaa käytetään kunnille myönnettävään valtionavustukseen ohjaamotoimintaan. Ohjaamoiden palvelut on suunnattu kaikille alle 30-vuotiaille, jotka saavat ohjaamoiden kautta laaja-alaisesti maksutonta apua ja tukea.

Ohjaamotoiminnan vahvistamiseksi otetaan käyttöön vuosiksi 2021—2024 kannustinmalli, jonka kautta kunnat voivat hakea valtionavustusta henkilöstön palkkakuluihin. Mallissa kunta palkkaa yhden henkilön ja voi tämän jälkeen saada valtionavustusta toisen henkilön palkkaamiseen.

Kannustinmallin tavoitteena on varmistaa, että kunnilla on mahdollisuudet ja riittävästi välittömiä kannustimia ylläpitää ja kehittää Ohjaamojen monialaista palvelukykyä. Kunnan Ohjaamoihin tekemien rekrytointien tulee kohdentua joko sosiaali- ja terveystalouden tai opetusalan asiantuntijoihin.

Momentin määräraha on EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavaa ja tukee digitalisaatitavoitetta, kun Ohjaamoiden yhteydessä kehitetään digitaalista verkko-ohjausta sekä mielen hyvinvoinnin tuen sähköisiä alustoja. EU:n elpymisväline voidaan ottaa käyttöön, kun neuvoston päätös Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä on hyväksytty kaikissa jäsenvaltioissa niiden valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti ja päätös on sen jälkeen tullut voimaan.

2021 III lisätalousarvio

3 190 000

33. Turveyrittäjien avustaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 60 000 000 euroa.

Momentin määrärahaa saa käyttää:

- 1) rajatun korvauksen maksamiseen osittain myymättä jääneistä energiaturveaumoista, kun turveyritys lopettaa toimintansa
- 2) energiaturvealallakäyttötarkoitusta vaille jäävien turvetuotantokoneiden ja -laitteiden hävityspalkkion maksamiseen
- 3) kertaluonteisen eläkemaksun maksamiseen siinä tapauksessa, että turvetuotannon liiketoiminta loppuu ja edunsaajan vanhuuseläkeikä on 1.1.2022 alkaen enintään viisi vuotta
- 4) turveliiiketoiminnan päättävälle yrittäjälle maksettavan määräaikaisen ja kertaluonteisen sopeutumisrahan maksamiseen
- 5) turveyrittäjien uuden yrittäjyyden ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien tukemiseen
- 6) turvetuotantoalueita haltuunsa hankkivan uuden erityistehtävayhtiön osakepääoman ja muun pääoman maksamiseen.

Selvitysosa: Turpeen energiakäyttö on laskenut ennakoitua nopeammin. Kehityskulun seurauksena turvealan yritykset ja yrittäjät ovat ajautuneet asemaan, jossa turvealalla ei ole aiemmassa laajuudessa liiketoimintaedellytyksiä.

Momentin määrärahaa kohdennetaan turvetuotannosta luopuville yrittäjille. Määrärahasta voidaan maksaa yrittäjille korvauksia osittain myymättä jääneistä energiaturvavarastoista, kun turveyritys lopettaa liiketoiminnan energiaturvealalla. Turveyrittäjillä on käytössään laaja turvetuotantokoneisto ja -laitteisto, jotka uhkaavat jäädä vaille käyttötarkoitusta liiketoimintaedellytysten lakattua. Määrärahaa käytetään turvetuotantokoneiden ja -laitteiden hävityspalkkion maksamiseen. Korvaustaso määriteltäessä otetaan huomioon kaluston kunto. Mikäli turveyrittäjän vanhuuseläkkeeseen on 1.1.2022 alkaen alle viisi vuotta, voidaan hänelle maksaa kertaluontoinen eläkemaksu. Turveliiketoiminnan päättävälle yrittäjälle voidaan maksaa määräaikainen ja kertaluontoinen sopeutumisraha, joka tukee liiketoiminnan uudistamista tai kouluttautumista uuteen ammattiin. Turvetoimialan pienille ja keskisuurille yrittäjille kohdennetaan rahoitusta uuden yrittäjyyden aloittamiseen erityisesti sellaisilla maaseutumaisilla alueilla, joilla työllisyys- ja elinkeinomahdollisuudet ovat rajoittuneet ja uhkaavat heikentyä edelleen turvetuotannon vähenemisen seurauksena. Perustettavan erityistehtäväyhtiön omistukseen voitaisiin hankkia yksityisomistuksessa olevia tai vuokrattuja entisiä tai kesken jääneitä turvetuotantoalueita.

Momentin määrärahan lisäksi turveyritysten ja -yrittäjien hallittua siirtymää uuteen yritystoimintaan sekä yrittäjien ja työntekijöiden uudelleentyöllistymistä ja -kouluttautumista tuetaan EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) kansallisella rahoituksella.

2021 III lisätalousarvio	60 000 000
--------------------------	------------

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 15 235 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös työllisyyden edistämisestä kuntakokeilussa annetun lain (1269/2020) perusteella tehtyjen palkkatuki-, starttiraha- ja korvauspäätösten maksamiseen siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa on säädetty kyseisten palvelujen rahoituksesta.

Selvitysosa: Vähennyksestä 7 650 000 euroa aiheutuu rekrytointitukikokeilun siirtymisestä alkavaksi vuonna 2022, 3 000 000 euroa siirrosta momentille 32.01.10 TE-digi -hankkeen rahoitukseen, 1 255 000 euroa siirrosta momentille 32.01.03 TE-toimistojen aulapalvelujen rahoitukseen, 220 000 euroa siirrosta momentille 32.01.02 Perhevapailta töihin -hankkeeseen, 110 000 euroa siirrosta momentille 32.01.40 Hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelmaan sekä 3 000 000 euroa siirrosta momentille 32.01.40 yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen rahoittamiseen.

Momentin perustelujen muutos aiheutuu työllisyyden edistämisen kuntakokeiluista annetun lakiviittauksen täsmentämisestä momentilla.

2021 III lisätalousarvio	-15 235 000
2021 talousarvio	276 306 000
2020 tilinpäätös	332 914 000
2019 tilinpäätös	256 693 000

52. Palkkaturva (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 460 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) muuttamisesta.

Lisäys aiheutuu työntekijäkohtaisen palkkaturvan enimmäismäärän nostamisesta 15 200 eurosta 19 000 euroon.

2021 III lisätalousarvio	1 460 000
2021 talousarvio	32 000 000
2020 tilinpäätös	31 130 307
2019 tilinpäätös	29 862 411

40. Yritysten erityisrahoitus

43. Yritysten kustannustuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 368 928 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta.

Lisäyksestä 200 000 000 euroa aiheutuu kustannustuen neljännessä hakukierroksesta ja 168 928 000 euroa on momentilta 32.30.30 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoitua kustannustuen kolmanteen ja neljanteen hakukierrokseen.

2021 III lisätalousarvio	368 928 000
2021 II lisätalousarvio	40 000 000
2021 I lisätalousarvio	—
2020 tilinpäätös	680 000 000

87. Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 300 000 000 euroa.

Vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa myönnetystä kolmivuotisesta siirtomäärarahasta peruutetaan 120 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys ja määrärahan peruutus aiheutuvat Suomen Malmijalostus Oy:n siirrosta valtioneuvoston omistajaohjauksesta annetun periaatepäätöksen mukaisesti valtioneuvoston kanslian omistajaohjaukseen.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 III lisätalousarvio	-300 000 000
2021 talousarvio	300 000 000
2020 tilinpäätös	150 000 000

50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen

03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 26.40.01 kausityölain ja ulkomaalaislain muutoksen edellyttämiin digitaalisten järjestelmien kehittämiseen.

2021 III lisätalousarvio	-1 000 000
2021 talousarvio	8 891 000
2020 tilinpäätös	11 031 000
2019 tilinpäätös	1 881 000